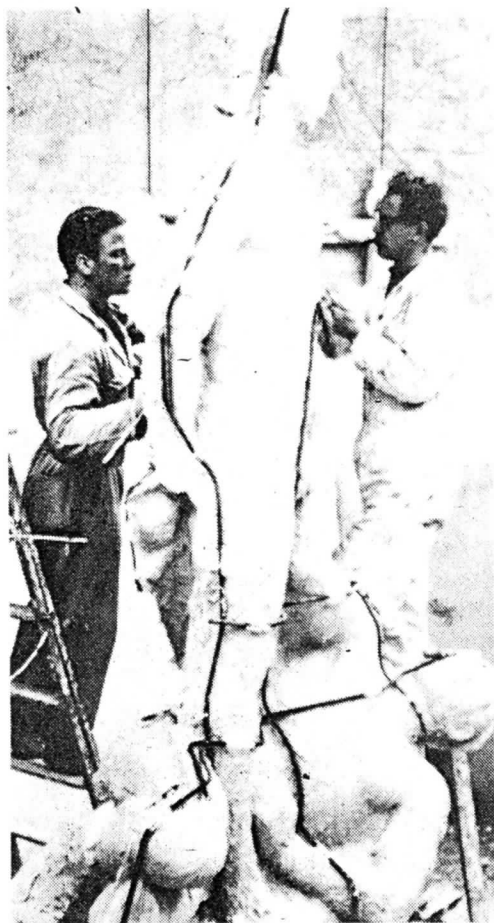

Du vandrør, der standser paa denne plet
skal mindes dem,
der gav deres liv for frihed og ret
og vores fælles hjem,
og naar du atter med travlhed gaar
til din daglige dont,
skal du huske paa, at du stadig staar
i en frihedsfront.

*Digtet som gaves til
det af Otto Gelsted*

En side fra bogen om Frihedsmonumentets tilblivelse og færdiggørelse.

Billedbogen om Morten Nielsen

Fotografen Bror Bernild udgiver billedværk om billedhuggeren i Øverød

Brudstykker sådan kalder den kendte fotograf Bror Bernild sit billedværk om billedhuggeren Morten Nielsen, Øverødvej 81, der netop er udkommet.

Omslaget er festligt: Kontaktkopier af 2 hele ruller 24 x 36 film af kunstneren i forskellige situationer under en samtale.

Bror Bernild kan sit håndværk. Han får de stumme billeder til at tale, og de siger langt mere, end hvis papiret havde været fyldt op med tekst.

Han skildrer et menneske, der er en vidunderlig blanding af beskedenhed, kunstnerisk udtryksfuldhed, energi, humor og styrke.

Kort sagt alle de ting, der går igen i Morten Nielsens

alle velkendte, og især værket fra 1953 af kgl. hofbogtrykker Egmont H. Petersen har været berømmet.

Mejlsen og Morten Nielsen horte sammen.

Da han havde skabt Frihedsmonumentet var det sket ud fra et digt af Otto Gelsted:

»Du vandrør, der standser paa denne plet, skal mindes dem, der gav deres liv for frihed og ret og vores fælles hjem, og når du atter med travlhed går til din daglige dont, skal du huske på, at du stadig står i en frihedsfront.«

Digtet er i øvrigt gengivet i bogen, sådan som Otto Gelsted havde givet det til Morten

omgang. »Jeg sagde med det samme: Der er da ikke noget ved en bog om statuer.«

Sådan sagde Morten Nielsen, men han har senere skiftet mening. Bror Bernilds løsning var utraditionel og festlig.

»Han lå jo inde med en lang række klicheer af tidligere fotografier. Det er disse klicheer der er blevet brugt, og nu kan jeg godt se, at Bror Bernild fik noget godt ud af det, siger

Morten Nielsen med et smil.

Historiske fotografier af Morten Nielsen som 3-årig (1923) i faderens stenhuggeri.

de første selvstændige arbejder fra 40'erne i en skøn sammenblanding med »bruddet fra naturalismen« omkring 1970, og gengivelsen af de senere værker.

Det udgør altsammen brudstykker af Morten Nielsens liv.

»Siddende mand« et relief, der er opsat på Aarhus Universitet, er optakten til dette brud. Det var det første arbejde, der førte den lovpriste naturalistiske billedhugger ind på abstraktionernes vej.

»Jeg kunne ikke holde den naturalisme ud længere.«

Morten Nielsen udtaler disse ord med dybfølt overbevisning. Man fornemmer, at der ligger en enorm personlig tyngde i selve stilen.

Man skal inspirere sig selv som kunstner, det er en meget væsentlig opgave.

Det ligger iøvrigt også i Morten Nielsens personlige arbejdsmetode.

Et billedhuggerværk kan tage år.

Kunstneren kæmper i sit atelier, ofte i stor ensomhed i måneder.

»Oftest gør jeg det, at jeg afbryder arbejdet ved et større værk«, forklarer Morten Nielsen. »Jeg dækker det simpelt hen til og giver mig i kast med andre ting. Enten maleri eller mindre skulpturer.

Når jeg efter tilstrækkelig lang tid fjerner dækket, fremtræder arbejdet - skal vi sige som et ukendt og ufærdigt arbejde. Jeg får nye betragtningsskær og kan på den måde blive inspireret af mit eget forarbejde.«

Føler man sig sig ensom under sit lange atelierarbejde i isolation?»

»Der sker et enormt vacuum, svarer Morten Nielsen, for det er jo en langvarig proces. Ofte går arbejdet direkte fra værkstedet til opstillingspladsen, og man kan ikke holde udstillinger så ofte som mange andre kunstnere. Det forbyder den langvarige proces og transporten.

Men jeg er glad for mit medlemskab af Decembristerne. Den del betyder en velkommen afveksling.«

etc.

og naar du efter udtærvethed gaar
til din daglige dont,
skal du huske på, at du stadig står
i en frihedsfront.

*Digter som jeg fik
det af Otto Gelsted*

En side fra bogen om Frihedsmonumentets tilblivelse og færdiggørelse.

Billedbogen om Morten Nielsen

Fotografen Bror Bernild udgiver billedværk om
billedhuggeren i Øverød

Brudstykker sådan kalder den kendte fotograf Bror Bernild sit billedværk om billedhuggeren Morten Nielsen, Øverødvej 81, der netop er udkommet.

Omslaget er festligt: Kontaktkopier af 2 hele ruller 24 x 36 film af kunstneren i forskellige situationer under en samtale.

Bror Bernild kan sit håndværk. Han får de stumme billeder til at tale, og de siger langt mere, end hvis papiret havde været fyldt op med tekst.

Han skildrer et menneske, der er en vidunderlig blanding af beskedenhed, kunstnerisk udtryksfuldhed, energi, humor og styrke.

Kort sagt alle de ting, der går igen i Morten Nielsens værker.

Som søn af stenhuggeren i Frederikssund var mejslen blevet et fortroligt instrument for Morten Nielsen lige fra barneårene.

Hans tidlige indsats med naturalistiske portrætbuster er

alle velkendte, og især værket fra 1953 af kgl. hofbogtrykker Egmont H. Petersen har været berømmet.

Mejslen og Morten Nielsen hørte sammen.

Da han havde skabt Frihedsmonumentet var det sket ud fra et digt af Otto Gelsted:

»Du vandrer, der standser på denne plet,
skal mindes dem,
der gav deres liv for frihed og ret
og vores fælles hjem,
og når du atter med travlhed går til din daglige dont,
skal du huske på, at du stadig står
i en frihedsfront.«

Digtet er i øvrigt gengivet i bogen, sådan som Otto Gelsted havde givet det til Morten Nielsen, med alle de spontantets skrivemaskine-slåfejl, der er oprindelsen til ethvert værk af betydning.

Da Bror Bernild udkastede ideen for Morten Nielsen om »billedbogen«, var billedhuggeren iøvrigt afvisende i første

omgang. »Jeg sagde med det samme: Der er da ikke noget ved en bog om statuer.«

Sådan sagde Morten Nielsen, men han har senere skiftet mening. Bror Bernilds løsning var utraditionel og festlig.

»Han lå jo inde med en lang række klicheer af tidligere fotografier. Det er disse klicheer der er blevet brugt, og nu kan jeg godt se, at Bror Bernild fik noget godt ud af det, siger

et billedhuggerværk kan tage år.

Kunstneren kæmper i sit atelier, ofte i stor ensomhed i måneder.

»Oftentimes gør jeg det, at jeg afbryder arbejdet ved et større værk«, forklarer Morten Nielsen. »Jeg dækker det simpelt hen til og giver mig i kast med andre ting. Enten maleri eller mindre skulpturer.

Når jeg efter tilstrækkelig lang tid fjerner dækket, fremtræder arbejdet - skal vi sige som et ukendt og ufærdigt arbejde. Jeg får nye betragtningssvinkler og kan på den måde blive inspireret af mit eget forarbejde.«

Føler man sig sig ensom under sit lange atelierarbejde i isolation?»

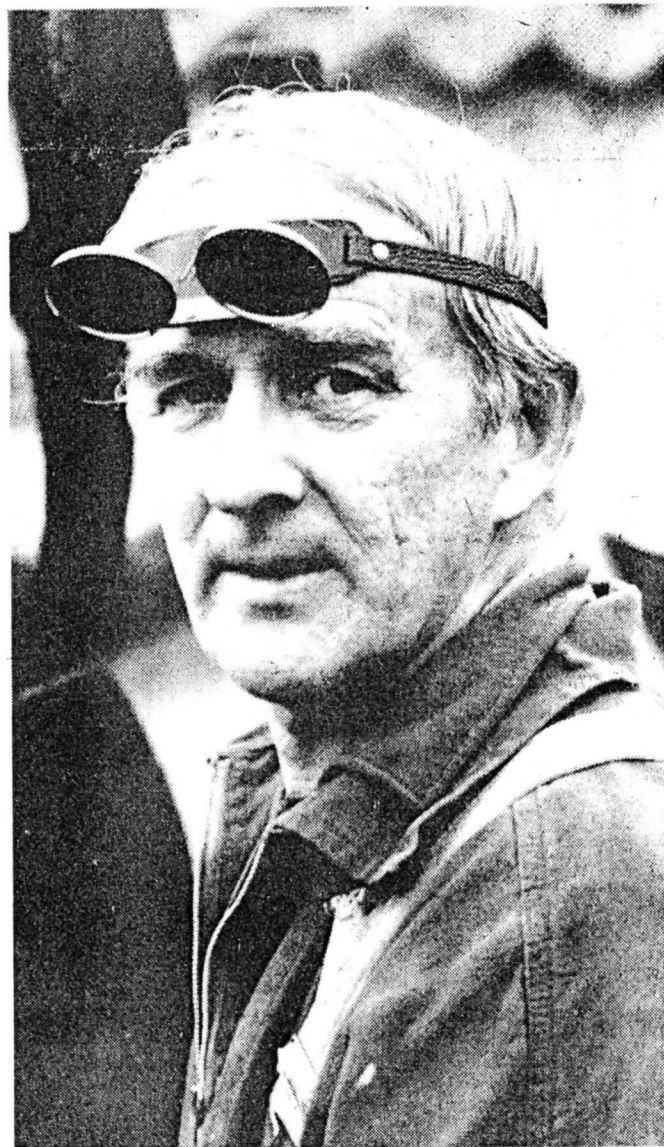
»Der sker et enormt vacuum, svarer Morten Nielsen, for det er jo en langvarig proces. Ofte går arbejdet direkte fra værkstedet til opstillingspladsen, og man kan ikke holde udstillinger så ofte som mange andre kunstnere. Det forbyder den langvarige proces og transporten.

Men jeg er glad for mit medlemskab af Decembristerne. Den del betyder en velkommen afveksling.«

etc.

»Siddende Mand« — relief fra Aarhus Universitet, der betød bruddet med naturalismen.

Den nu 56-årige billedhugger Morten Nielsen i Bror Bernilds gengivelse.